

Sara Sacala

„DZIURY” W TKANCE MIEJSKIEJ – TYPOLOGIA UBYTKÓW MIEJSKICH NA PRZYKŁADZIE ŚRÓDMIEŚCIA KATOWIC

Słowa kluczowe: tkanka miejska, miasto zwarte, gęstość, suburbanizacja, ubytek miejski, zabudowa uzupełniająca.

„THE GAPS” OF URBAN STRUCTURE – URBAN GAPS TYPOLOGY ON THE EXAMPLE OF DOWNTOWN KATOWICE

Keywords: urban structure, compact city, density, urban sprawl, urban gaps, urban infill.

Wstęp

Artykuł przedstawia analizę pustych przestrzeni zlokalizowanych w zabudowie ścisłego śródmieścia Katowic. Opisana analiza była przedmiotem dyplomu magisterskiego opracowanego w roku akademickim 2013/2014 na Wydziale Architektury i Urbanistyki Politechniki Śląskiej pod opieką dr inż. arch. Agaty Twardoch. Przeprowadzone badanie potwierdziło występowanie znacznej ilości ubytków miejskich o różnych parametrach, dla których sporządzono typologię opisującą dwie ich cechy charakterystyczne. Wykorzystanie luk w tkance miejskiej odgrywa kluczową rolę w przeciwdziałaniu niekontrolowanemu rozwojowi przedmieść, z którym obecnie zmagają się polskie miasta, daje szansę podniesienia jakości życia mieszkańców oraz poprawia wizerunek miasta.

1. Wprowadzenie

Współczesne miasta to skomplikowane struktury powstałe w wyniku oddziaływań różnorodnych czynników, dzięki czemu każda jednostka miejska oraz jej problemy są niepowtarzalne. Najczęściej spotykanym problemem jest proces zwany suburbanizacją (ang. urban sprawl), który dotyczy wielu miast na całym świecie. „Pojęciem urban sprawl określa się niekontrolowaną ekspansję dużych miast. Powstałe w ten sposób obszary zurbanizowane stawiane są w opozycji do miasta zwartego (ang. compact city), które cechuje wysoka gęstość zainwestowania i wielofunkcyjność”.¹ Niekontrolowany rozwój przedmieść najwyraźniej odznacza się w miastach posiadających spore zapasy terenów otaczających (Warszawa, Poznań), natomiast w miastach ograniczonych terytorialnie (miasta konurbacji górnośląskiej) jest on słabiej widoczny. Subur-

¹ Litwińska E., „Modelowanie struktur metropolitalnych w aspekcie zjawiska Urban sprawl”, Czasopismo techniczne, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, zeszyt 3, rok 2010, [1].

banizacja zajmuje wolne terytoria, tworząc rozciągnięte strefy podmiejskie o ekstensywnej zabudowie. Rozwój nowych dzielnic generuje nowe sieci komunikacyjne, infrastruktury technicznej oraz nowych rozproszonych obiektów kosztem terenów zieleni. Zmiana struktury przestrzenno-funkcjonalnej ma bezpośredni wpływ na zmianę stylu życia mieszkańców

W celu zminimalizowania negatywnych skutków suburbanizacji należy przeprowadzać szereg działań spowalniających bądź hamujących ten proces, przykładem takiego działania jest dogęszczanie zabudowy śródmiejskiej. To alternatywny sposób walki z rozprzestrzenianiem się przedmieść, wykorzystujący puste przestrzenie tkanki miejskiej. Ze względu na występowanie znacznej ilości takich miejsc, dogęszczanie zabudowy jest realnym sposobem na suburbanizację, dającym różnorodne korzyści.

2. Założenia teoretyczne

W pewnym uproszczeniu, na potrzeby badań opisanych w tym artykule możemy stwierdzić, że miasto to unikalna struktura składająca się z brył i pustek, jest poprawne. W wyniku tworzenia się struktury, powstaje tkanka miejska charakterystyczna dla danego miejsca. Należy podkreślić, że każde duże miasto posiada zwartą zabudowę wyznaczającą zasięg śródmieścia – centralnego ośrodka. Głównym celem pracy było zbadanie pustych przestrzeni występujących w zabudowie śródmieścia oraz wskazanie korzyści wynikających z poprawnego zagospodarowania ubytków miejskich.

Istotą dogęszczania zabudowy jest przeciwdziałanie procesowi suburbanizacji, który niszczy struktury miast oraz rozciąga ich granice. Kształtowanie zwartych miast poprawia jakość życia mieszkańców, poprzez ograniczenie funkcji transportu, zredukowanie sieci infrastruktury technicznej oraz zachowywanie terenów zieleni. Ubytki miejskie to tereny odznaczające się wysokim potencjałem inwestycyjnym, ze względu na: posiadanie gotowej infrastruktury technicznej, dobre powiązania komunikacyjne, prestiż miejsca, łatwego dostępu do usług. Ze względu na liczne występowanie wyrw w tkankach miejskich, działanie polegające na lokalizowaniu ubytków, a następnie ich uzupełnianiu, jest działaniem realnym, możliwym do przeprowadzenia w różnych miejscach Polski.

Powyższe założenia teoretyczne zostały sprawdzone na przykładzie Katowic, gdzie struktura zabudowy nie odbiega od struktur innych miast.

3. Metodyka

W celu sprawdzenia założonych tez wykonano opracowanie dokumentujące puste przestrzenie wraz z podziałem na poszczególne typy charakteryzujące się jednakowymi cechami oraz stworzenie koncepcji uzupełnienia zabudowy wraz z sprawdzającymi obliczeniami.

Metodologia przeprowadzonej analizy składa się z następujących etapów:

1. Analiza literatury i dokumentów planistycznych.
2. Delimitacja obszaru.
3. Inwentaryzacja śródmieścia.
4. Zapis informacji.
5. Analiza cech ubytków miejskich wraz z wnioskami.
6. Koncepcja uzupełnienia zabudowy śródmieścia Katowic.
7. Kalkulacja koncepcji.
8. Studium przypadków.
9. Projekty koncepcyjne zabudowy uzupełniającej.

3.1. Analiza literatury i dokumentów planistycznych

Podstawą analizy bazy teoretycznej były opracowania poruszające jedną z problemów, dokumenty planistyczne stworzone dla Katowic i historyczne fotografie przedstawiające proces tworzenia się struktury urbanistycznej miasta. Większość analiz przeprowadzono na podstawie danych ujętych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice” – II edycja², które szczegółowo opisuje strukturę funkcjonalną oraz proces powstawania miasta. Głównym czynnikiem miastotwórczym było występowanie złóż surowców mineralnych, które spowodowały szybką ekspansję jednostek miejskich. Struktura Katowic ukształtowała się w przeciągu 160 lat w pięciu fazach rozwojowych takich jak: faza wczesno urbanistyczna (lata 40.–80. XIX w.), faza zaawansowanego rozwoju (od lat 80-tych XIX wieku do roku 1922), faza rozwoju i ekspansji terytorialnej jako stolicy autonomicznego woj. śląskiego (lata 1922–1945, faza powojenna (od 1945 do końca lat 80-tych), faza współczesna (od początku lat 90-tych). Pierwsze powstałe tereny, tworzą tak zwane Wielkie Katowice, stanowią najbardziej zwarty fragment miasta, ściśle powiązany ze strefą śródmiejską. Podstawą do rozważań była mapa niezagospodarowanych działek, stworzona przez Urząd Miejski w Katowicach i opublikowana na portalu www.gazeta.katowice.pl.³

² *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice – II edycja*, <http://bip.um.katowice.pl/>, [dostęp dnia 22.10.2013], [2].

³ *Urzednicy policzyli puste dzialki i place w centrum Katowic*, http://katowice.gazeta.pl/katowice/1,35063,14115825,Urzednicy_policzyli_puste_dzialki_i_place_w_centrum.html/, [dostęp dnia 24.10.2013], [3].

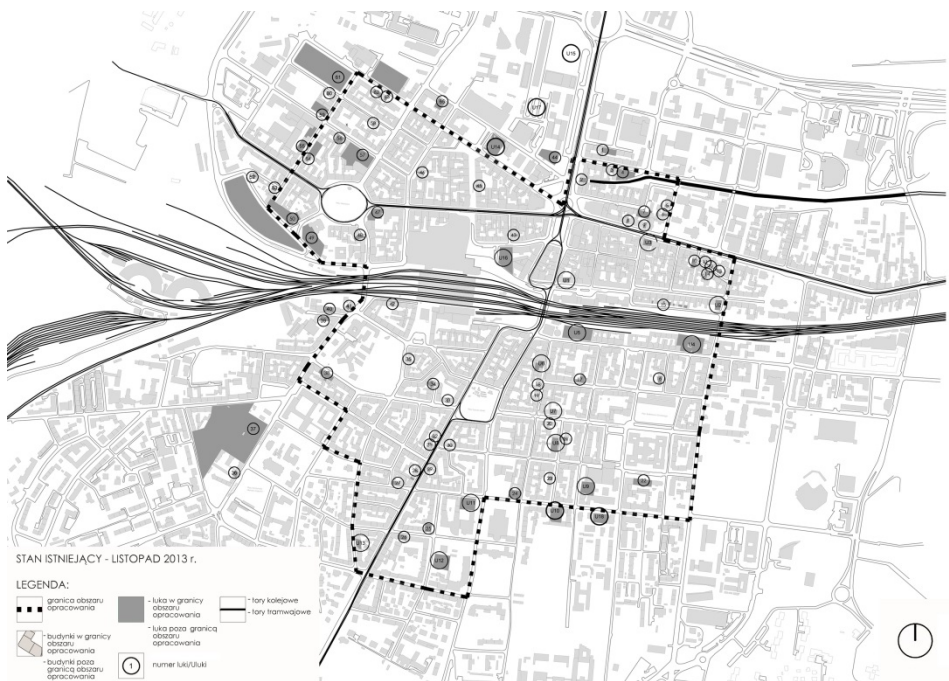
3.2. Delimitacja obszaru

Do przeprowadzenia badań niezbędne było dokonanie delimitacji obszaru opracowania, polegającej na wyodrębnieniu najbardziej zwartej tkanki miasta w oparciu o mapy historyczne. Efektem tych działań było wyznaczenie terenu o wielkości 1,16 km², znajdującego się w granicach administracyjnych dzielnicy Śródmieście, które obejmują tereny dawnych Wielkich Katowic.

3.3. Inwentaryzacja śródmieścia

Po przeprowadzeniu delimitacji obszaru opracowania, dokonano inwentaryzacji wyznaczonego terenu, mającej miejsce w listopadzie 2013 roku. Zadanie polegało na sprawdzeniu ciągłości zabudowy kwartałów. W trakcie inwentaryzacji zlokalizowano 65 ubytków miejskich, które następnie naniesiono na mapę (rysunek 1), a ponadto wykonano dokumentację fotograficzną. Pozyskane dane były podstawą do dalszych działań badawczych.

Rysunek 1. Mapa ubytków miejskich zlokalizowanych w trakcie inwentaryzacji w listopadzie 2013 r.

Źródło: Opracowanie własne.

3.4. Zapis informacji

Zebrane informacje w trakcie wszystkich etapów badania przedstawiono w formie katalogu opisującym każdą pustkę wyznaczoną w trakcie inwentaryzacji oraz na mapie niezagospodarowanych działek stworzoną przez Urząd

Miasta. Katalog składał się z następujących rubryk: fotografia, rzut, lokalizacja, powierzchnia terenu, własność, funkcja, przyczyny powstania, wskaźniki zawarte w dokumentach planistycznych, wytyczne oraz uwagi. Katalogowy zapis danych umożliwił analizę poszczególnych paramentów.

3.5. Analiza cech ubytków miejskich wraz z wnioskami

Analiza parametrów wykazała znaczną różnicę wielkości ubytków miejskich, mieszczących się w przedziale 23–23 748 m². Podany zakres udowadnia różnorodność skali pustek, największe z nich zlokalizowano przy granicy obszaru opracowania. Dominującą własnością terenów jest własność publiczna (40 szt.), a następnie prywatna (34 szt.). Zdecydowana większość wyznaczonych terenów została zajęta przez parkujące samochody. Ta informacja podkreśla niedobór miejsc parkingowych w strefie śródmiejskiej. Główną przyczyną powstawania pustek miejskich są wyburzenia, a wskaźniki ujęte w dokumentach planistycznych jednakowo opisują przestrzenie i wskazują: maksymalny wskaźnik zabudowy na poziomie 70%, 75%, maksymalną liczbę kondygnacji do 6 kondygnacji z nielicznymi wyjątkami. Wyrwy w północnej części obszaru opracowania należą do terenów centralnego ośrodka usługowego, natomiast w południowej części do terenów intensywnej zabudowy mieszkaniowo-usługowej i wielofunkcyjnej. Wytyczne oraz uwagi wskazują większość ubytków miejskich do zabudowania, a także często występujące okna w elewacjach bocznych budynków. Rezultatem zgromadzonych wniosków było stworzenie nowej systematyki wyznaczonych ubytków miejskich, w celu usprawnienia ich identyfikacji. Wybrano dwie najbardziej istotne cechy, umożliwiające rozróżnienie typów pustek. Nowa typologia zawsze określa rozmiar oraz lokalizację (rysunek 2). Powierzchnia została podzielona na trzy rodzaje:

1. małą (nie przekraczającą 150 m²).
2. średnią (151–2000 m²).
3. dużą (powyżej 2000 m²).

Usytuowanie zróżnicowano:

1. Na końcu ciągu zabudowy/ograniczone jedną ścianą sąsiedniego budynku.
2. Na rogu zabudowy/ograniczone dwoma ścianami sąsiednich budynków.
3. W środku ciągu zabudowy i ograniczone dwoma ścianami sąsiednich budynków.
4. W środku ciągu zabudowy i ograniczone wieloma ścianami sąsiednich budynków.
5. Niezwiązane z zabudową.

Rysunek 2. Matryca – systematyka ubytków miejskich opisująca ich dwie charakterystyczne cechy.

MATRYCA

		WIELKOŚĆ LUK		
		małe	średnie	duże
LOKALIZACJA/OGRANICZENIE LUK				
na końcu zabudowy/ograniczone jedną ścianą		2	3 2 + U1	
w środku zabudowy/ograniczone dwoma ścianami		24	13 10 + U3	
w środku zabudowy/ograniczone wieloma ścianami		5	19 13 + U6	7 4 + U3
narożnik/ograniczone dwoma ścianami			3 1 + U2	1
niezwiązana z zabudową/nieograniczone				3

Źródło: Opracowanie własne.

Zastosowana typologia wykazała, iż na terenie ścisłego śródmieścia Katowic najczęściej występują małe ubytki zlokalizowane w środku ciągu zabudowy i ograniczone dwoma ścianami sąsiednich budynków (24 szt.), a drugim typem są średnie ubytki zlokalizowane w środku ciągu zabudowy i ograniczone wieloma ścianami sąsiednich budynków (19 szt.). Duże ubytki występujące na rogu zabudowy (1 szt.) oraz małe ubytki występujące na końcu ciągu zabudowy (2 szt.) stanowiły najmniejszą część.

Po zakończeniu tego etapu, do katalogu wprowadzono rubrykę opisującą klasyfikację ubytku miejskiego wg stworzonej systematyki.

3.6. Koncepcja uzupełnienia zabudowy śródmieścia Katowic

Kolejnym krokiem było stworzenie schematycznego uzupełnienia zabudowy zgodnie z wytycznymi zawartymi w katalogu. Prawie każda luka oraz kwartały zostały wypełnione kubaturą, aby uzyskać jak najwięcej zabudowanej przestrzeni. Powstały model zabudowy scalił strukturę miasta czyniąc ją zwartą i udowodnił, że większość kwartałów jest możliwa do dogęszczenia.

3.7. Kalkulacja koncepcji

Obecna zabudowa oraz zabudowa po dogęszczeniu zostały podparte obliczeniami, udowadniając potencjał ubytków miejskich. Po schematycznym uzupełnieniu zabudowy otrzymano: 388 mieszkań M3 (przyjęto wielkość mieszkania M3 równe 64,5m²), 45 327m² powierzchni usługowej oraz 841 miejsc parkingowych. Przeprowadzone badania potwierdziły korzyści dogęszczania zabudowy, dzięki czemu miasto jest w stanie uniknąć rozrostu terenów podmiejskich o 10%, przy jednoczesnym poszanowaniu zieleni.

3.8. Studium przypadków

Zabudowa uzupełniająca staje się najczęstszym „materiałem” wypełniającym ubytki miejskie. W ten sposób uzyskujemy dodatkową przestrzeń wraz z możliwością wprowadzenia nowych i różnorodnych funkcji. Wykonanie zestawienia istniejącej zabudowy plombowej z wybranymi katowickimi ubytkami, jako przestrzenie „puste” i „wypełnione” o podobnej skali oraz lokalizacji, potwierdziło możliwość wprowadzenia nowej kubatury w tkankę miejską. W opracowaniu zaprezentowano następujące obiekty: Tchoban Foundation – Museum for Architektura (Berlin), Mouse 12K (Ghent), Alex Monero Studio (Londyn), South Molton Building (Londyn), budynek sądu (Sankt Poelten), Toy Library and Offices (Barcelona), budynek Jeruzalem (Bruksela), budynek ASP (Wrocław), Library and Media Centre (Leipzig), W London Leicester Square (Londyn). Wymienione budynki prezentują różnorodne podejście autorów względem zastanego kontekstu oraz są przykładem architektury wpisanej w istniejące otoczenie.

3.9. Projekty koncepcyjne zabudowy uzupełniającej

Ostatnim elementem pracy było stworzenie koncepcji dla czterech wybranych ubytków miejskich o odmiennych typologiach, przedstawiające różne sposoby wypełnienia pustych przestrzeni. Głównym celem było pokazanie możliwości uzupełniania, niekoniecznie kreując nową kubaturę.

„Projektując nowe elementy kubaturowe w mieście i podejmując decyzje co do ich charakteru, projektant nie jest jednakże skazany na dokonywanie wyboru spośród dwóch tylko możliwości: tkanka lub obiekt. Zdarza się bowiem często, iż najwłaściwszym rozwiązaniem jest wpisanie budynku w tkankę miejską i nadanie roli obiektu jednej z jego części lub tylko jednej z fasad, które

z racji swego usytuowania w strukturze miasta są do posiadania indywidualnego wyrazu predestynowane.”⁴

Powstałe koncepcje zakładają stworzenie: zabudowy uzupełniającej jako podstawowego elementu wypełniającego tkankę miejską, placu miejskiego jako wykorzystanie odzyskanej przestrzeni i oddanie jej użytkownikom śródmieścia oraz instalacji artystycznej jako alternatywnego sposobu scalenia zabudowy (zobacz rysunek 3).

Rysunek 3. Koncepcja luki nr 2 – alternatywne dla zabudowy plombowej rozwiązanie uzupełnienia ubytku miejskiego jako wypełnienie pustej przestrzeni formami podobnymi do drzew.

STAN PRZED

STAN PO

Źródło: Opracowanie własne.

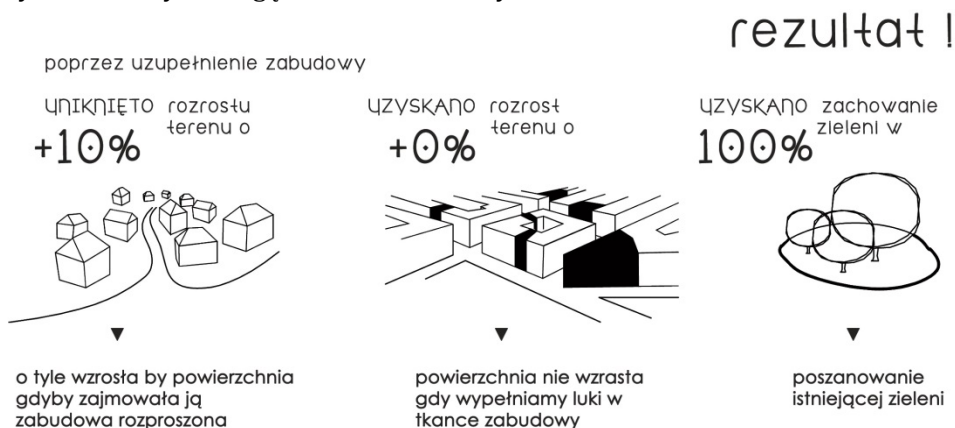
4. Wyniki

Zgodnie z przyjętymi założeniami przeprowadzone badanie udowodniło ukryty potencjał ubytków miejskich, które mogą odgrywać istotną rolę podczas zapobiegania negatywnemu procesowi suburbanizacji (rysunek 4). Należy pamiętać, iż wspomniany proces jest złożony, dlatego i działania mające na celu ograniczenie jego negatywnych skutków, powinny mieć szerokie spektrum.

⁴ Bojanowski K., Lewicki P., Gonzalez L.M., Palej A., Spaziante A., Wicher W., „Elementy analizy urbanistycznej”, Politechnika Krakowska – Instytut Projektowania Urbanistycznego, Kraków 1998.

Dogęszczenie zabudowy nie pogarsza jakości życia mieszkańców i użytkowników śródmieścia, natomiast tworzy nowe kubatury o nowych uzupełniających funkcjach. Takie działanie jest zgodne z zasadami miasta zwarteo czyli tworzenia zabudowy o wysokiej intensywności, mieszaniu funkcji oraz rozwijaniu i propagowaniu transportu publicznego. Scalenie kwartałów poprawia estetykę miasta, wzmacnia rolę komunikacji miejskiej, wyznacza granice między przestrzeniami publicznymi a prywatnymi, co w rezultacie podnosi rangę miasta. Uzupełnienia katowickich ubytków spełniają zalecenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice” dotyczące racjonalizacji wykorzystywania przestrzeni miejskiej. Katowice to młode miasto, gdzie nie dominuje historyczna zabudowa, dlatego kontekst nie odgrywa kluczowej roli a architektura może być swobodnie kształtowana.

Rysunek 4. Wynik dogęszczenia zabudowy śródmieścia Katowic.

Źródło: Opracowanie własne.

5. Dyskusja, przyszłość

Pojęcia takiej jak: zwarte miasto, suburbanizacja, zrównoważony rozwój, często pojawiają się w trakcie dyskusji dotyczących miast. Miasta to żywe struktury, które pod wpływem wielu czynników zmieniają swoje cechy. Podjęta problematyka dotyczy aktualnych zjawisk występujących w różnych miejscach Polski, jest propozycją kształtowania śródmieść.

Katowicka tkanka miejska zmieniła swój kształt. Część ubytków miejskich została zagospodarowana, a także powstały nowe pustki. Odzyskaną przestrzeń warto wykorzystywać w sposób jak najbardziej odpowiedni, odpowiadając na zapotrzebowania użytkowników. Zabudowa plombowa nie jest jednym możliwym rozwiązaniem ubytku miejskiego, formę zagospodarowania należy dopasować do panujących warunków. Przeprowadzone badanie w czytelny sposób przedstawia ilość niezagospodarowanej przestrzeni i jej wielkość, lokalizację pustek oraz dodatkowe problemy przestrzenne. Wnioski z analizy mogą być

przydatne w trakcie opracowywania dokumentów planistycznych, bądź tworzenia polityki miejskiej.

Zakończenie

Na co dzień jesteśmy obserwatorami rozwoju miast i ich rozprzestrzeniania się oraz użytkownikami miejskiej przestrzeni. Proces suburbanizacji jest łatwo zauważalny, wystarczy zwrócić uwagę na dzielnice występujące na obrzeżach miast. Tereny zielone oraz nieużytków zostają zajmowane przez nową zabudowę jednorodzinna, tworząc nowe, zazwyczaj zamknięte osiedla. Zmiana stylu życia wpłynęła na powiększanie się stref podmiejskich, co negatywnie rzutuje na funkcjonowanie miast, a także na jakość życia. Komunikacja ulega znacznemu wydłużeniu, zanika interakcja między ludźmi, zieleń jest zastępowana kubaturą, zostaje rozwijana droga infrastruktura techniczna, maleje rola śródmieścia. Śródmieście zgodnie z definicją Jana Macieja Chmielewskiego jest koncentracją funkcji, oddziaływań oraz intensywnej zabudowy⁵. Opisane badanie jest alternatywą walki z niekontrolowanym rozwojem przedmieść, poprzez wyznaczenie wolnych przestrzeni możliwych do korzystnego zagospodarowania. Zwiększenie intensywności zabudowy można uzyskać poprzez: zabudowę pustek miejskich, nadbudowę oraz rozbudowę istniejących obiektów, a także poprzez rewitalizację pustych obiektów i przestrzeni.

Ubytki miejskie występują w każdej tkance miejskiej, zlokalizowanie ich oraz odpowiednie zagospodarowanie poprawia funkcjonalność i estetykę miast. Taki proces można przeprowadzić w wielu miastach Polski, co może być istotne przy ich planowaniu.

Bibliografia

1. Chmielewski J.M., „Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast”, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2001.
2. Litwińska E., „Modelowanie struktur metropolitalnych w aspekcie zjawiska Urban sprawl”, Czasopismo techniczne, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, zeszyt 3, rok 2010.
3. Polita., „Idea miasta zwartego a rzeczywistość”, Czasopismo techniczne, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, zeszyt 14, rok 2010.
4. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice – II edycja*, <http://bip.um.katowice.pl/>, [dostęp dnia 22.10.2013].

⁵ Chmielewski J.M., „Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast”, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2001.

5. *Urzednicy policzyli puste dzialki i place w centrum Katowic*, http://katowice.gazeta.pl/katowice/1,35063,14115825,Urzednicy_policzyli_puste_dzialki_i_plac_e_w_centrum.html/, [dostęp dnia 24.10.2013].

Streszczenie

Artykuł przedstawia systematykę ubytków miejskich na przykładzie śródmieścia Katowic, która jest efektem wykonanego dyplomu magisterskiego na Wydziale Architektury i Urbanistyki Politechniki Śląskiej. Miasta to unikalne struktury powstałe w wyniku różnych czynników, zmagające się z wieloma problemami np. suburbanizacją. Dogęszczanie zabudowy przeciwdziała rozrastaniu się przedmieść, tworząc zwarte miasto. Przeprowadzona analiza tkanki miejskiej śródmieścia Katowic składa się z dziewięciu etapów. Na początku wykonano analizę literatury, następnie przeprowadzono delimitację obszaru opracowania i inwentaryzację wybranego terenu. Rezultatem pierwszych etapów jest mapa oraz katalog zawierający wszystkie dane dotyczące zlokalizowanych ubytków miejskich. Kolejnym krokiem była analiza pozyskanych danych i stworzenie typologii ubytków miejskich opisującej ich charakterystyczne cechy. Stworzono model śródmieścia Katowic wraz ze schematycznym uzupełnieniem zabudowy, dla którego wykonano kalkulację uzyskanej przestrzeni. Ostatnie etapy dotyczyły analizy istniejących realizacji zabudowy uzupełniającej oraz stworzenia czterech koncepcji dla wybranych ubytków miejskich. Wyniki analizy potwierdzają postawioną tezę, iż należy dogęszczać zabudowę, dzięki czemu miasto staje się bardziej funkcjonalne oraz estetyczne. Zwiększenie intensywności zabudowy za terenie zurbanizowanym, nie powoduje rozrostu infrastruktury technicznej oraz nie wydłuża sieci komunikacji. Otrzymane wnioski mogą być przydatne przy wykonywaniu dokumentów planistycznych, bądź tworzeniu polityki miejskiej.

Summary

The article presents a typology of Urban gaps on the example of downtown Katowice, which is the result of master degree graduated at the Department of Architecture and Urban Planning on the Silesian University of Technology. The city is an unique structure created as a result of various factors, struggling with many problems, eg. suburbanization. Urban infilling prevents sprawl of suburbs and creates a compact city. The analysis of the urban structure of downtown Katowice consists of nine stages. At the beginning there was performed an analysis of the literature, next step was delimitation of area exploration and inventory of this area. The result of the first steps is a map and a catalog containing all information on localized urban gaps. The next step was to analyze the obtained information and to create a new typology of urban gaps which describes their characteristics. A model of downtown Katowice was created with schematic infilling buildings, for which there was made a calculation of the resulting space. The last steps concern analysis of existing infill buildings and creating four concepts for selected urban gaps.

The analysis results confirm staked thesis that buildings should be infilled, so that the city becomes more functional and aesthetically pleasing. Increasing the intensity in urban areas does not cause the growth of technical infrastructure and does not extend the communication network. Received results can be useful while performing the planning documents or during creating the urban policy.

Informacja o autorze

Sara Sacala
magister inżynier architekt
Politechnika Śląska
Wydział Architektury i Urbanistyki
e-mail: sarasacala@gmail.com